

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederalno tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.
Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja
na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četr leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četr leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Upravnštvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 31. avgusta.

Pred par meseci odsila je prva lokomotiva iz Belegagrada v Solun. S tem se je tako rekoč odprla Evropi nova dežela Makedonija. Dotlej je bila kaj malo znana na zidanju, če tudi že v starega veka zgodovini igra važno ulogo. Kakor za vse slovanske dežele, tako se tudi Evropa zanjo ni brigala. Kaj pa tudi briga požidljeno Evropo, koliko trpi kristijan Bolgar ali Srb pod krutim Turčinom, ako se iz njega ne dá izzeti dobička.

Le tako si moremo tolmačiti, da se evropske velevlasti do sedaj neso brigale, da bi se za to deželo bile izvlele reforme, katere je določil Berolinski dogovor. Po členu XXIII. Berolinske pogodbe za vezana je Turčija uvesti v vseh delih evropske Turčije, katerim ta pogodba ne daje kake posebne organizacije, podobne reforme, kakor so uvedene na Kreti. Visoki Porti se je naročilo, da naj sestavi specjalne komisije, v katerih bi bil domać element mnogobrojno zastopan, da izdelajo pravilnik za vsako

pokrajino. Izdelane načrte pa ima turška vlada predložiti v pregled evropske komisiji, katera se bodo sestavila za pregled organizacijskega statuta vzhodnorumelijskega.

S tega časa je že minulo deset let in Turčija se še ganila ni, da bi uvela omenjene reforme. Specijalne komisije še neso sestavljene, če tudi je že „de facto“ zginila ona Vzhodna Rumelija, za katero se je bila sestavila evropska komisija, ki bi tudi imela pregledavati elaborate specijalnih komisij. Nobena evropska velevlast ni storila koraka v Cariogradu, da bi prisili Turke, da bi zadostili svojim dolžnostim.

Semertja so se po časopisih, pred vsem po bolgarskih, ruskih in angleških čule pritožbe, kako da turška oblastva zatirajo kristijansko prebivalstvo v tej pokrajini, kako se devljejo v ječe narodni učitelji, duhovniki in drugi veljavni možje in kako da je iztiravajo v daljne azijske pokrajine, da jih tako ločijo večkrat brez pravega povoda od ljubljene soprote in otrok. Vse to pa ni ganilo trdorčnih diplomatov, ki so zadovoljni, da Turčija hrani mir v njenih pokrajinah, da ni kakih mejnarnodnih homatij, naj se potem turški paše poslužujejo kakeršnih koli sredstev.

Od kar se je pa Bolgarska zdinila proti volji Rusije in v Peterburgu v njej vidijo predstražo zapadne Evrope proti Rusiji, se ruski listi tudi več ne brigajo toliko za makedonske Bolgare. Semertja še celo ruski listi izražajo neko veselje, četudi malo prikrito, da se ne posreči bolj utrditi se bolgarskemu elementu v Makedoniji, ki bi le podkrepil nasprotovanje Bolgarov proti Rusiji. Poprej so večkrat zagovarjali zdinjenje bolgarskega naroda, sedaj pa temu naravnost ugovarjajo, češ, s tem bi se rušila Berolinsko pogodba, katera se pa gledé Macedoncev niti izvršila ni.

Ruski časopisi so poprej vedno vedeli, da je večina makedonskega naroda bolgarska. Drugače pa sedaj. Nakrat so iznašli, da Macedonci niti Bolgari neso in nek Peterburški list je objavil obširno razpravo, v katerej obravnava narodopisne razmere v Makedoniji. V njej je naštel dolgo vrsto narodnostij, ki so sicer slovanske, a se vendar mej sabo razlikujejo po jeziku, po navadah itd. Ko smo čitali dotično razpravo, spomnili smo se naših nemšku-

Osobito Semen je begal kakor besen — ko je zvedel, da gori v vasi v kateri se je naročil in v kateri se blišči bela očetova koča — morda jedina njegova dedčina. A ni bilo sveta.

Dolgo je trajalo, predno so se na drugej strani „moloči“ odločili oditi, ne da bi bili kaj opravili. Neso verjeli, kar so slišali z nasprotno strani reke, neso verjeli temu klicanju, da se ni s čim prevesti. Konečna so se vendar pripravili k odhodu, toda poprej, nego so posedli na konje, prigromela je k nam od njih kazaška kletev. — Neso verjeli.

Semen je obupoval, niti Halki se ni posrečilo, pomiriti ga.

Ozri sem se na njo, mesec je jasno osvetljeval njen obliče.

Uboga devojka, dobra Kazačka! Bila je bleda, da je nesi spoznal, tresla se je na vsem životu, oklenila se je Semena, kakor bi mu hotela zaupati skrivnost — in prosiči odpuščenja.

Toda premogla se je — in svojo skrivnost prihranila sebi.

Bilo je tudi dobro, naj bo, kar bo. Tudi v meni je bila skrivnost zagrebena — nikdo ni izvedel ničesar.

tarjev, ki bi radi iz nas Slovencev napravili le Kranjce, Korošce, Vindišarje, Tolmince in večkrat hočajo trditi, da ti govoré vsak svoj jezik. Nam se dozdeva, da nekateri ruski listi že pregoreče pobjajo Bolgare in bolgarstvo. Taka gorečnost je pa ravno tako malo v korist slovanstvu, kakor je sedanje postopanje bolgarskih mogotcev. Na ta način se le otežuje sporazumljene mej Rusi in Bulgari. Namesto da bi drug drugemu prišli malo nasproti, se pa še le oddaljujejo.

Ko bi bolgarski živelj res bil tako malo ukoreninjen v Makedoniji, kakor trdijo nekateri, bi ne bili mogli osnovati toliko bolgarskih šol. Bolgarsko gibanje bi ne bilo tako mogočno, da je v več krajih izpodrinilo grški upliv.

Makedonci sedaj še nemajo pričakovati pomoči od nobene velevlasti. Rusija neče nič slišati o njih, ker jej druge narodnosti, katere je osvobodila, mečajo polena pod noge, za zapadno Evropo pa še sedaj nemajo nobene veljave. Pa še jedna velika težava je. Cerkveno uprašanje, ki je v tesnej zvezi z narodnim, še ni rešeno. Bulgari imajo res svojega eksarha, a še ni za trdno določeno, če sme blagoslavljeni biskupe. Tako pa Bulgari v Makedoniji nemajo biskupov in posledica temu je, da jim tudi manjka svečenikov. Večkrat so že priganjali v Cariigradu in tudi bolgarska vlada se je že zato potegovala, toda dosedaj se Porta še vedno ni odločno postavila na stran Bolgarov in posluša grški patrijarhat, ki bi rad zadušil, kar je bolgarskega.

Letos se je govorilo, da se bode ta zadeva rešila v Kijevu pri devetstoletnici, ko se snide cerkveni zbor. Kijevske slavnosti so minule, cerkveni zbor se ni sešel in vse je ostalo pri starem. Sicer bi pa ne bilo dosti npanja, da bi se bila na cerkvenem zboru, ko bi se bil tudi sešel, ta zadeva rešila v prid Bolgarom. V Rusiji se sedaj preveč govori o bolgarski razkolniški cerkvi, da bi se bilo nadejati, da bi ruski metropoliti in biskupi se izrekli za Bolgare.

Poslednje dni so bolgarski listi se začeli bolj zanimati za sosedno Makedonijo in pozivljajo Turčijo in evropske velevlasti, ki se pri vsakej priliki kaj rade sklicujejo na Berolinsko pogodbo, da bi jo izvele glede Makedonije in dajo razumeti, da bode sicer Bolgarija moralna pri priložnosti poskusiti osvo-

LISTEK.

Slike kazaške.

Iz kazaškega praznoverstva.

Ceski napisal E. Jelinek; poslovenil Podvidovski.
(Konec.)

Ne mal vrišč to! V trenutku hitelo je nekako Kazakov v bregu — k prevozu. Ni bilo teško domisliti se, za kaj gre. Na konjih sta prišla dva „molodca“ in naznajala, da je ne daleč, le pet vrst za Dneprom oddaljeni vasi nastal ogenj, prosila sta milosrčnosti božje, naj bi jim Novodvorčani prišli na pomoč. Pomoč Novodvorska bi utegnila biti zelo izdatna, ker so v tukajšnjem dvoru imeli gasilnico — jedino gasilnico na daleč okolu.

Toda je li mogel kdo hiteti na pomoč? Postrežljivi Kazaci so stali pri bregu, a zaman iskali broda. Bog ve kam je že odplaval. Po temi so begali v velike zmešnjavi po bregu, privlekli so gasilnico, že pripravili konje, a vse je stal tu zaman. Brez broda ni bilo možno dospeti na drugo stran.

„Da,“ rekel sem sam in tešil Semena in Halko, podobno baš pokošenje cvetki, „kdo je kriv, ako odtrgajo brod silni valovi Dneprov? . . .“

V tem času je žar na nebu nekoliko zbledel in ognjeni zatop je bil manjši.

To je vsaj malo potešenje! hitri ogenj je na Ukrajini neredito najstrašnejši. Plamen požira kočo za kočo in za nedolgo ne ostaja od vasi drugega nego pepel . . .

To noč imeli smo v naši vasi nemirno. Osobito Semen in njegovi tovariši pričakovali so nestrljivo jutranjega svita; ko se je jelo daniti, nastalo je živo gibanje na bregu. Nikdo ni več iskal izgubljenega broda, ali za to znašajo k vodi debela debla.

In za nedolgo zibal se je na Dnepru nov brod, mej tem stvorjen gotovo le za jeden prevoz.

In tako se je zgodilo, da smo nastopili pot, usodno odloženo, nedolgo po solnčnem vzhodu.

Semen je prosil, da bi se smel ustaviti v svoji vasi. Privolil sem v to tem raje, čim bolj je zagotavljal, da se pomudimo le ne prav celo uro. Prosil je razven tega, da bi smel seboj vzeti Halko — tudi ona se je baje v tej vasi rodila . . .

boditi si makedonske Bolgare. Mi ne vemo, kaj nameravajo bolgarski listi doseči s tem.

Da bi se Bulgari upali udreti v Makedonijo, ni verjetno in bi bilo tako nevarno. Turčijo bi jazvaljne se zlepa odpovedala tako lepi bogati deželi. Recimo pa, da bi se Turki tudi dali pogovoriti s tem, da bi jim obljubili danj, in da bi velevlasti tudi mirno gledale. Kaj bi pa rekli Srbi in Grki. Prvi še vedno sanjajo o velikem Dušanovem carstvu, poslednji pa mislijo, da so poklicani obnoviti nekdanji Bizanc. Ko bi jim Bulgari odvzeli izpred nosa Makedonijo, bi jim splavale nade po vodi. Gotovo bi oboji zgrabili za meč, saj so Srbi še zaradi zdajnjenja obeh Bolgarij začeli vojno, s tem bi se pa sprožilo vse orijentsko vprašanje, kar bodo pa gotovo skušale zaprečiti velevlasti.

Od te strani torej Makedonci nemajo pričakovati osvobojenja. Mogoče je pa, da bode Evropa sedaj začela se bolj zanimati za to deželo, ker je ž njo zvezana z železnico. Če bodo ondu urejene razmere, bode lahko iž nje dobivala dosti dobička, tembolj, ker so makedonski Bulgari kako priden narod, dobri poljedelci pa tudi izvrstni zidarji in vrtnarji. Evropskim trgovcem pa mora biti tudi na tem ležeče, da se zboljša varnost v deželi, ki je sedaj jako majhna. Zatorej se je nadejati, da bodo velevlasti začele prezirati v Carigradu, da Turki izvedo reforme, katere so obetali, zlasti če jih bodo tudi Bulgari večkrat na to spominjali. Toda pri tem bi Evropu gledala, da bi le sama imela korist od predugačenih razmer. Razmere za Makedonce bi se pa bistveno premenile, ko bi v Bolgariji prišli na krmilo prijatelji Rusije. Rusija bi se začela bolj brigati za bolgarski narod in bi že prisilila Turke, da izvede reforme in sicer tako, da bodo koristile domaćinom, ne pa tujem. To je pa tudi uzrok, da se Makedonci močno brigajo za razmere v Bolgariji in vedno podpirajo ruske pristaše. Ker morda ne bode več dolgo, da bode Koburžan moral pobrati svoja kopita, bodo tudi Makedoncem zasijalo lepše solnce.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. avgusta.

Na Češkem bije se na raznih shodih in po časopisih borba med Mlado- in Staročehi. Vidi se pa, da energično postopanje Mladočehov narod vedno bolj odobrava. Celo pri shodih volilcev, kjer se izreka češkemu klubu zaupnica, izreka se ta v takej obliki, da bi jo lahko zmatrali za nezaupnico. Povsed se poudarja, da morajo poslanci v večjo energijo zabtevati, da vlada izvrši svoj program, kateri je razvila v prestolnem govoru 1879. leta.

Poslanec Kathrein je Toblachu poročal svojim volilcem in pri tej priliki naglašal potrebo konfesionalne šole. Konservativni poslanci so pri ganjali, da bi že bil Liechtensteinov predlog prišel v minolem zasedanju na dnevni red. Na željo vlade, vsled domoljubnih pomislekov in državne potrebe, še bolj pa v interesu stvari same so odjeknili. Stvar je pa le odložena. Nemški konservativni poslanci bodo že gledali, da se pribore konfesionalno šolo. Hodili bodo po potih, ki najgotovejše vedejo k smotru. Ne boje se niti liberalne stranke niti vlade. Če bode trebalo, prestopili bodo tudi v opozicijo.

Uvedenje novih zemljiskih knjig hitro napreduje. Do 1. julija letosnjega leta bille so nove zemljiske že uvedene pri 737 okrajinih sodiščih.

Kdo bi mogel zabranjevati?

Današnja naša pot je bila v mnogem slična včerajšnje. Semen je še manj gledal na konje, bilo je to zopet dirjanje za stavo. Halka se je tresla v Semenovem trdem objetji, kakor trepetlika.

Pomiloval sem jo resnično... Pustivši za seboj oddaljenost petih vrst z neobičajno hitrostjo, približali smo se vasi hitreje, nego sem se nadelal. Nad njo je plaval slab dim, vil se in krožil v justranjih pasih kakor zlo napovedovanje.

Semen je nanaglome zakričal — bolestno in žalostno. Halka je spustila g'avo na Kazakove prsi.

Voz se je ustavil pri kočnih razvalinah nelepe kazaške koče. Širji črni zidovi so žalostno moleli iz zemlje.

To je bila koča Semenovega oca, jedina Semenova dedščina.

In ne daleč od koče stal je stari, sivi Kazak pri kupu kočnih rečij, iznešenih še za časa iz gorče koče.

To je bil Semenov otec.

Sama koča je zgorela — ostatak Kazakovega imetja, seve da skromen, bil je rešen.

Samo 10 okrajin sodišč uraduje se s starimi zemljiskimi knjigami. Najpočasnejše se uvajajo nove zemljiske knjige v Dalmaciji in Galiciji, kjer ima še 33 oziroma 55 okrajin sodišč stare zemljiske knjige.

Vnajme države.

Piročanac se je baje odločil od srbske naprednike stranke in snuje novo liberalno stranko. Okrog njega se boje baje zbralo mnogo liberalcev, kateri z Rističem neso zadovoljni. Piročanac bi najbrž na ta način rad prišel na vladno krmilo. Ker Krističeva vlada ne stoji baš trdno, misli, da je prišel zanj pravi čas.

Nemški oficijski listi napadajo Rusijo. „Köln. Ztg.“ dokazuje, da Nemci neso Rusom nikaake hvaležnosti dolžni. Res je Rusija 1870. leta s svojo neutralnostjo mnogo koristila Nemčiji, a nič manj koristna ni bila Rusom neutralnost Prusije v krimskej in neutralnost Nemčije v poslednjem balkanskej vojni. Rusija je vedno ovirala uvoz nemškega blaga in pospeševala uvoz angleškega. Nemčija se zaradi tega ni pritoževala, kajti vedno je priznavala, da sme vsaka država pravico urejati narodnogospodarske razmere po svoje. Nemški oficijski listi misli, da je najbolje, da sta Nemčija in Rusija v prijateljstvu, a nobena pa ne sme zahtevati, da bi jej druga kaj žrtvovala, kadar ne gre za skupne koristi. Interes obeh je pa, da živita v miru, kar vojna najdvema državama škoduje zmagovalcu in zmagancu.

Imenovanje vodje narodnih liberalcev pl. Benignesa hanoverskim nadpredsednikom gotovo ne bude ugajalo nemškim konservativcem. To je dokaz, da se hoče vlada bolj ozirati na narodne liberalce, konservativci so se pa nadejali, da bodo pod novim cesarjem imeli odločilni upliv. Knez Bismarck sam se je naveličal konservativcev, ker so mu hoteli preveč gospodariti.

Prepir mej Italijo in Francijo radi Massave je poravnal. V Parizu so v tej zadevi nato krat jako prijenljivi postali. Nikdo pa ne sme misliti, da so se ustrašili Italije. Francija želi, da Turčija kmalu pritrdi konvenciji zastran Sueskega prekopa. Ta stvar je za Francoze važnejša, nego Massava. Ko so pa Francozi protestovali proti temu, da so si Italijani prisvojili Massavo, so v Carigradu, kjer ne marajo pritrdiri omenjeni konvenciji, to stvar hitro porabili v svoj prid. Rekli so, da prej ne morejo pritrdiri tej pogodbi, da se določi, če je Massava bila egiptska ali ne. Sedaj seveda so v Parizu že zeli, da se Massavska zadeva hitro poravnava in pozabi.

Ustaja v Zulovskej deželi je končana. Skoro vse angleške čete so se vrstile v svoja prejšnja stanice. Ker so bile čete kmalu zasele deželo, se ustaja ni bila dosti razšitila.

Jutri se snide v Montevideo južnoameriški kongres, ki se bode posvetoval o mejnarodnem pravu v južni Ameriki. Vse južnoameriške države bodo na kongresu zastopane.

Dopisi.

Iz Ržišča 28. avg. [Izv. dop.] Po vsej slovenski zemlji vrše se slavnosti v proslavo 40 letnice vladanja Njeg. Velečastva presvetlega cesarja. Tudi občinski odbor slovenske občine Ržiške sklenil je bil kar najslovesnejše praznovati štiridesetletnico. V to odbrani odbor izvršil je svojo zadačo točno navzlic vsem potežkočam; hotel je s to slavnostjo v slovenski občini pokazati slovensko zvestobo napram svojemu blagemu vladarju, držeč se slovenskega načela našega: vse za vero, dom, cesarja! — A župnik Čemšeniški, č. gosp. F. Rome, prošnji slavnostnega in občinskega odbora ni hotel ustreči, da bi bil v ta namen služil sveto mašo ob 10. uri in tudi svojemu kapelanu niti v njegovej župniji biva-

Togoval ni niti Semen, niti otec njegov. Pozdravila sta se in poljubila.

„Vem, da nesi bil daleč... Zakaj neste prišli pomagati? Kočo bi bili gotovo rešili. Kar je iz nje iznesenega, ni vredno, da bi se nova koča za to zidal.“ To je bila jedina beseda Semenovega oca.

„Usoda odtrgala je brod od brega in nam ni bilo možno priti čez Dneper...“ odgovoril je Semen kratko, sklonivši glavo.

Semenov otec je mahnil z roko.

V tem trenotku vrgla se je Halka pred Semena — in padla k nogam. S solzo neme prošnje prosila je odpuščenja Semena — ali on ni slutil ničesar. Poljubil je Halko in jo tolažil: „Bog je hotel!“

Ia na ustnicah Kazakovih treslo se je ime popovo.

Za nekaj časa nastopili smo zopet pot domov. Bila je to tožna pot. Iz ust Kazakovih se ni čula niti jedna pesenka.

Mogel sem torej zadostno misliti na ukrajinske vraže in na vročo ljubezen „črnoobrve devojke.“

jočemu upokojenemu župniku č. g. Jeršiču ni hotel dovoliti, ne vem, ali ker se načelno ne strinja z našim slovenskim gasom, ali pa ima še važnejše uzroke, da se cesarjeva slavnost ne sme ali ne more pričeti s sveto mašo: „Mudra glava, mudra briga.“

A sv. maša bila je vender-le. Iz zadrege pomagal je slavnostnemu odboru župnik Št. Lambertski č. gosp. A. Berce ter služil sv. mašo kot upravitelj župnije svetogorske v ta namen v Šemniku. Oduševljeno je razlagal č. g. župnik v propovedi, osnovanej na svetopisemskih besedah: „dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega“ pomen štiridesetletnice z verskega in avstrijsko-domoljubnega stališča pozivlja mnogobrojno zbran narod na iskreno molitev za blagosrčnega vladarja, zaščitnika naše vere in pravice.

Po maši bil je obed, zelo živahna zabava pri gospodu županu Bregarji, ki je prav dobro skrbel za postrežbo gospodi in okoliškim kmetom. Svirala je rudniška godba Zagorska.

Prvo napitnico, vsprejeto s splošnim oduševljenjem, govoril je odbornik gosp. učitelj Likar na presvetlega cesarja; drugo pa na prisotnega gosp. župnika Berceta, ki je na njo odgovorjaje napis avstrijskemu slovanstvu kot moči Avstrije in najzveznejši opori presvetle krone, omenjaje nekatere dogodbe iz avstrijske novejše zgodovine, o katerih se je pokazalo, da Slovan ni zvest le na jeziku, temveč v srci in v istini. Burni živoklici so svedočili, da so govornikove besede izrazile to, kar so v srci čutili slovenski prisotniki.

Prišlo je pa tudi nekoliko Zagorskih švabskih zagrizencev. Ni jim dala žilica inače, da ne bi poskusili eminentne slovenske patrijotične slavnosti začeliti s smrdljive njihove kulture žarkimi ocvirkami.

Ker inim potom ni šlo, pripomogel jim je govorad gimnaziski mladič Jereb, ki je menda po nemškatarskih Zagorcev naročil, nemški kličoč številke pri tomboli ostentativno, nalašč dražil slovensko občinstvo ter celo po prepovedi odborovega načelnika samega in po zahtevah in inih odličnih gostov, naj se le slovenski kliče pri slovenskej slavnosti, vendar ni prenehal, dokler se mlademu nemškemu satelitu ni odločno povedalo, da je po slovenskem odboru prirejena slavnost le slovenska. Njegovo vedenje na odru in poznejše izjave, vzbudile so opravičeno nevoljo, no pohvale pričakuje, bržkone kje drugje.

Ko pa so začuli Zagorski Švabi, da je slavnost slovenska, začemelo jih je po nemških grebenih, kakor bi jih bil posul s zaherlinom. Začuvši za sabo klike njihove, ozrem se, da si v zabavo malo poučim fizijognomije „taktnih“ naših ljubimcev. Ne daleč od mene stal je nekaj pionir „nemškega mostu.“ Temu kandidatu nesmrtnne smešnosti zardela je bila same togote celo uzbočena pregraja mej njegovima plamenečima očesoma. Zelo mi je ugajal, kajti stal vam je, kakor bi hotel reči, da ne odneha, predno ne leži vseh 18 vojev.

Tudi gospoda Levickega zasrbela je bila pod „dvojnim suknom“ koža, pragermanskih pradedov njegovih umrljiva dedščina, tako zelo, da je pozabil taktnosti in dostojniosti pravila, javno, pred občinstvom napadel navzočnega g. župnika. Čestitanje od strani razkačencev, čujem, bilo mu je za junaški čin zadostna nagrada. Žal, da se za taka junaštva ne dele zasluzni križci, javljne bi mu ga bili tedaj Zagorci pripeli na hrabre prsi.

Po tomboli sedla je „kulturnosna“ družba Zagorska na voze in oddrdrali so v Zagorje, vašemu dopisniku v žalost, ki je tožen šepetal:

Behüt' euch Gott! es war' zu schön gewesen,
Behüt' euch Gott! das hätt' nicht sollen sein.

V prihodnjem dopisu pa vam bočem nekoliko naslikati upliv talmuda in nemške kulture v Zagorji in okolici, kjer se že v narodnem in nравnem obziru, žal! obistineva Aksakovlja trditev, da se take vrste ljudje, kakeršni so naši sosedje: „polozitveno зло для цѣлаго края“.

Iz Poljan 29. avgusta. (Točnost poštne zvezje mej Škofjo Loko in Poljanami). Mnogo čujemo pritožb z raznih stranih slovenskih krajin o netočnosti poštih zvez. Po nekoliko ji je kriva, mislim, da nevednost, po največ pa narodna nevstrpljivost naših gospodov, koji jasno črtanim napisom pritiskajo svoje nemške, često smešno-učene opomnje. Toda vse to se dogaja sedaj pa sedaj in na raznih krajih. Če pa je to pri nas običaj skoro da dan na dan, to vsakako ni več nevednost, ni narodna nevstrpljivost Loškega g. poštarja, akopram še

vedno pritiska listom veliko nemško znamko: Bischofslack, namreč to je nepazljivost, ne, to je skrajna malomarnost. Človeku se res domneva, da sedi na stolu Loškega poštarja zaljubljena devojka, koji utriplje srce prve ljubezni in ji vznemirja s sanjami mlado glavico. Quo usque tandem abutere patientia nostra? Doklej bodete še zlorabili našo potrežljivost! Kamen zgloba čas, naša leto trajajoča potrežljivost pa ni omečila Loškemu g. poštarju srca! Turpe et miserabile! Res sramotno!

Toda, da žaljeni gospod ali žaljena devojka ne naperi name svojega gneva, evo Vam dokazov, gospod urednik! Ta ovitek, ki leži pred Vami na pisalni mizi, to je našega bralnega društva „Slovenski Narod“. In to ni nesreča, ni naključje, tak „Narod“ smo čitali mi že večkrat. Če bi mi sodba pristovala, mislil bi jaz, da se morebiti zamišljeni gospod ali zaljubljena devojka na Loškem poštnem stolu okoristi včasi z našim listom in ga dopošije še le pozneje ali pa nikdar v gorsko zakotje gorskim Poljancem. Listi, določno namenjeni v Poljane, često morajo najpreje potovati v Gorenjo vas in potem še le nazaj k nam — pa saj je za nas vse dobro, kakor glasi Slovencem vedna prislovica. Toda i to še ni dovolj! Ni dovolj, da zastaja ali celo ostaja „Slov. Narod“ na pisalnej mizi Loškega poštarja, ni dovolj, da pisma tako neredito dohajajo, ni dovolj, da se točno zabeleženi listi, namenjeni na primer na Dolenjsko, vračajo često po dvakrat v Poljane nazaj, ne, nam treba še več nemarnosti. Dogaja se namreč, da potuje naša pošta — risum teneatis, amici? — v Selca, selška pa pride k nam v pohod. In tu tudi ni samo naključje, kajti tudi to smo učakali že večkrat, o nekem času celo — redno. O takih razmerah se nam naposled skoro res zdi naključje, če kako pismo redno in srečno dospeje po najbližjem potu v Poljane.

Uverjeni, da ima taka netočnost lahko često ozbiljne posledice, prosimo slavno vodstvo v Trstu naj blagovoli ukreniti primerno pot, da prepreči še daljne nedostatke pri poštni zvezi mej Škofo Loko in Poljanami.

Iz Naklega pri Kranji 30. avgusta. [Izv. dop.] Na prigovaranje in prizadevanje učitelja gospoda Josipa Travna je šola in srenja v Naklem dne 24. avgusta praznovala sklep šole in 40 letnico vladanja presvetlega cesarja. Že na predvečer so se sadili mlaji, krasila okna, cesarske in narodne zastave so vihrale s hiš ter pričale, da je ljudstvo povsem narodno in zvesto udano preblagi rodovini cesarski. Po 8. uri so se zabliskale lučice po oknih in razsvetljava je bila lepša, kakor v marsikaterem mestecu in kakeršne še pri nobeni priložnosti tukaj ni bilo. Ljudstva vse polno je veselo mej pokanjem topičev hodilo po vasi. Peli so cesarsko pesen, drugi klicali „živio“ in „slava“ presvetemu cesarju. Ganljivo je bilo videti 86 letnega zlatomašnika, gospoda župnika Antona Zarnika, korakati mej razsvetljavo, kateremu se je pri vsaki stopinji kazala radost z obraza. Ljudstvo se je zelo zanimalo za šolo in lepo okrašeno učno sobo in kar v tropah hodilo gledat cesarjevo in cesaričino podobo.

Drugi dan po 7. uri je šla šolska mladina z zastavami mej pritrkovanjem zvonov in pokanjem topičev iz šole v cerkev. Peto sv. mašo z blagoslovom, zahvalno pesnijo in primernim govorom imel je tukajšnji rojak, konzistorijski svetnik in profesor v Trstu, g. Ivan Legat. Poleg šolske mladine so se udeležili: Domača duhovščina, krajni šolski svet, občinski odborniki in nepričakovano veliko družega ljudstva. Veliko k slavnosti je pripomogel tukajšnji rojak, topničarski stotnik v Komornu, gosp. Jarnej Legat. Po končanem cerkvenem opravilu in petji cesarske pesni je bil odhod v sprevodu v šolo, kjer je katehet gosp. Ivan Brezovar imel lep in ganljiv slavnosten govor, v katerem je pojašnjeval letošnje leto, pomen današnje slavnosti in unemal mladino k udanosti in ljubezni do domovine in do presvetlega vladarja. Na to je neki učenec v daljšem govoru opisoval cesarjevo življenje, na kar je sledilo več deklamacij, in videti je bilo, da so otroci dobro izvezbani. Naposled se je mej šolsko mladino razdelilo veliko molitvenih knjig in izvodov „Naš cesar 1848—1888“ in potem so bili vsi učenci pogroščeni. Mladina in sploh vsi, ki so se te slavnosti udeležili, se bodo vedno z veseljem spominjali dne, kateri so slavili 40 letno vladanje presvetlega cesarja.

Proti večeru se je pa v dobro znani gostilni „Pri Španu“ mej okusnim obedom, izvrstno kapljico in pokanjem topičev nazdravljalo presvetemu

cesarju, vsi njegovi obitelji, stotniku Legatu in drugim.

Domače stvari.

Lovro Žvab. †

Z Općine in iz Trsta brzojavlja se nam skoro istodobno, da je danes zjutraj ob 1. uri na svojem rojstvenem domu v Dutovljah izdihnil dušo svojo g. Lovro Žvab, urednik in izdajatelj „Edinosti“, rodoljub jeklenega značaja in jako nadarjen in nadobuden jezikoslovec slovenski. Nedostaje nam podrobnejih podatkov o njegovem življenju, le toliko nam je znano, da je, zapustivši velikošolske študije, dlje časa učiteljeval v Ljubljani, kjer je zlasti mnogo občeval s pokojnim Levstikom, ki je močno uplival nanj zlasti v jezikoslovnem oziru. Za svojega bivanja v Ljubljani spisal je v „Ljubljanski Zvon“ jako temeljito razpravo o Popoviči in druge krajše se stavke. Iz Ljubljane preselil se je v Trst, kjer je nekaj časa učiteljeval, lani pa prevzel uredništvo in upravljenje „Edinosti“. Težavni ta posel je menda pospešil bolezni, ki se ga je bila prijela in katerej se je njegova jako krepka narava dolgo ustavljal. Umrl je v najlepši moški dobi in izmej vseh lepo zasnovanih načrtov, izmej vseh gorečih želja izpolnila se mu je samo ta, „v zemlji domači da truplo leži“. Lahka mu bodi zemljica in blag spomin!

— (Presvetli cesar) podaril je krajnemu šolskemu svetu na Rečici v Savinjski dolini za razširjenje šole 200 gld.

— (Gospod deželni glavar dr. Poklukar) nastopi prihodnji pondeljek svoje mesto. Tadan se mu bodo predstavljali ob 11. uri dopoludne deželni uradniki.

— (Umrl) je danes v Ljubljani umirovljeni nadsodniški svetnik pl. Lehman, bivši državni pravnik v Ljubljani, pozneje nadsodniški svetnik v Gradcu. Pokojni Lehman priobčil je v nemških katoliških listih mnogo pesnij. — V Trebnjem umrl je včeraj tamošnji zdravnik in bivši Ljubljanski mestni fizik dr. Viljem Kovač, odlikovan z viteškim križem Fran Josipovega reda.

— (K petindvajsetletnici Sokolovej.) Sv. maša na travniku v Latermanovem drevoedu dne 8. septembra ob 10. uri dopoludne je dovoljena. — Za tekmovalno telovadbo na Koslerjevem vrtu je določen 12. jako lepih častnih daril: 1. Darilo mesta Ljubljanskega; 2. tri darila rodoljubnih dam Ljubljanskih; 3. darilo dr. Ivana Tavčarja; 4. darila stavbinskega mojstra F. Zupančiča; 5. darilo staroste Ivana Hribarja; 6. 5 društvenih daril.

— („Corriera di Gorizia“) ima v svoji včerajšnji številki nesramen napad na „Sokola“ Gorškega. Ne bodo pomagati vseh njegovih besedarij, zamolčati pa ne moremo skrajne perfidije, da „Sokolove“ rudeče sraje in drugi znaki vzbujajo spomine, ki se ne strinjajo vsekadar z načelom državne celokupnosti. Kaj tacega si drzne pisati list, česar patroni z jedno nogo že stoje izven avstrijskih mej, katerih srce je pa že davno v blaženi Italiji. Če se je Goriških Lahonov zaradi „Sokolove“ slavnosti dne 2. septembra poprijel „un tremendo disgusto“, jim ne moremo pomagati. Tudi nikoga ne plaši, če „Corriere“ piše: „La gioventù, nell' effervescentza del suo sentimento strepita e minaccia — il più calmi si armano a dimostrazione passive“ — ker dobro vemo, da bodo oblastva skrbela za red in da še nesmo tako daleč, da bi par za ušesi še mokrih lahčic delalo demonstracije.

— (Gosp. Jurij Šubic) posal je te dni iz Pariza za cerkev na Rožniku velekrasno sliko, predstavljačo obisk Device Marije pri Elizabeti. Mojsterski izdelana slika bode izreden nakit cerkvi na Rožniku.

— (Pomočni uradniki Ljubljanski) imajo jutri dne 1. septembra t. l. ob 8. uri zvečer v Štrukljevi gostilni (Kolodvorske ulice) svojo VI. sejo. Predmet: Razgovor ob odobrenji pravil in posamični nasveti.

— (Iz Kamnika) se nam piše: Senjski škof, presvetli gospod dr. Posilovič je danes 31.

avgusta zapustil Kamnik, kjer je bival tri tedne. Presvetemu gospodu je lep Kamniški kraj na vsako stran ugajal in rekel je, da bi se prihodnje leto utegnil povrniti vanj. Ker so tudi drugi odlični Hrvati, ki so se letos zopet v lepem številu zbrali v domoljubnem Kamniku, obljudili, da bodo zopet prišli, moglo bi to prijazno kranjsko mestice postati pravo hrvaško letovišče, kar bi mi prav od srca želeli.

— (Uravnavo Bistrice pri Mojstrani) in zgradbo mostu čez Savo oddal je deželni odbor stavbinskemu podjetniku g. Lončariču.

— (Prememba v posesti.) Cojzovo vilo na Bledu kupil je gosp. Emerih Mayer, bankir v Ljubljani.

— (Iz Gradca.) Gosp. Miha Vošnjak in njegova soproga Henrieta kupila sta hišo št. 32 v Zingendorfgasse za 29.500 gld.

— (Predrzen tat.) Iz prisilne delavnice je pred nekaj dnevi ubežal neki Flegar, 23 let star, že večkrat kaznovan zaradi tatvine in potepanja. Žandarmerija in Ljubljanska policija sta ga iskali. Sinoči zapazila sta dva žandarma, idoča mimo cerkev na Rožniku, da se nekaj giblje v zvoniku. Hitro stopita v zvonik ter po stopnicah navzgor, a v istem trenotku je Flegar iz okna ven zgrabil strelovod, po njem zdrsnil na tla in zbežal v gozd. Žandarma sta v zvoniku našla le njegove čevlje, katere sta danes oddala v prisilno delavnico. Flegar pa je mirno šel v mesto mimo dacarja, kateri je pozneje pravil žandarmoma, da je človek, kakersnega sta opisala, prišel po cesti z Rožnika. Dobro bi bilo, da bi mestni magistrat po časnikih razglasil popis tega človeka in njegove obleke ter tako prebivalstvo nanj opozarjal.

— (Premovanje konj) dne 12. septembra za politične okraje Krško, Rudolfov in Črnomelj ne bode v Šent Janeži, ker je bilo ondu nekaj konj smrkavih, ampak v Rudolfovem (Novem mestu). Zaradi omenjene bolezni kontumakovani konji iz vasij: Drama, Roje in Mihovci so od premovanja izključeni.

— (Razpisana) je služba učitelja in vodje na jednorazrednici v Radomlji. Plača 450 gld., priklada 30 gld. in stanovanje. — Dalje služba družega učitelja v Domžalah. Plača 450 gld. Prošnje do 14. septembra t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Općina 31. avgusta. Urednik „Edinosti“ Lovro Žvab danes zjutraj ob 1. uri umrl. Pogreb v Dutovljah jutri ob 3. uri popoludne.

Novavaš 31. avgusta. Proslavljenje 40-letnice Njega velečastva vršilo se bode dne 2. septembra pod pokroviteljstvom visokorodnega gospoda Leona grofa Auersperga, c. kr. komornika.

Tolmin 31. avgusta. Slavni profesor Virchow in knez Windischgrätz prišla k sv. Luciji preiskovat in ogledovat prazgodovinsko izkopavanje.

Dunaj 31. avgusta. „Fremdenblatt“ poizvedel je iz kompetentnega vira, da so vse vesti o premembah raznih diplomatskih zastopov le plod neosnovanih kombinacij.

Pariz 31. avgusta. Kraljica srbska odpovala v Bukurešt.

Peterburg 31. avgusta. Po notranjega ministra naredbi dobil „Graždanin“ prvo svarilo zaradi tako neumestnih opazek o delovanji vlade.

Berolin 31. avgusta. Govori se, da je nemški cesar kralja švedskega imenoval „à la suite“ nemške mornarice.

London 31. avgusta. Konvencija o sladorji podpisala se je včeraj. Več držav, mej njimi Avstro-Ogerska, napravilo je pridržke glede izvršitve.

Berolin 30. avgusta. Švedski kralj semkaj došel in bil od cesarja vsprejet.

Vsem onim volilcem I. volilnega razreda, ki ste mi dne 23. t. m. skazali zaupanje s tem, da ste me brez moje vednosti kandidirali in volili v mestni odbor Kranjski, zahvaljujem se tem potom ter Vam ob jednem javim, da sem to zame tako častno mesto z dopisom slavnemu županstvu v Kranji z dne 27. t. m. iz uradnih ozirov odklonil.

Železniki, dne 30. avgusta 1888.

Fran Žužek,
c. kr. inženir.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodeca in pomajkanju slasti do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenje pospešujočim in želodec okrepujočim uplivom. Cena škateljice 1 gld. Po poštrem povzetji razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrecno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3 (31-12)

Tuji:
28. avgusta.

Pri **Slonu**: Obad iz Zagreba. — Slokovich iz Trsta. — Schmied iz Dunajskega Novega mesta. — Längl iz Velike Kaniže. — Domenig iz Pečuh. — Porlitz z Dunajem.

Pri **Maliči**: Benham z Dunaja. — Zužek od sv. Križa. — Gorup z Reke. — Bulow iz Hamburga. — Paristini iz Trsta.

Pri **avstrijskem cesarji**: Dekleva iz Vrema. — Dekleva iz Bui.

Pri **bavarskem dvoru**: Hanau iz Curska. — Hanau iz Frankobroda.

Pri **južnem kolodvorm**: Strobach iz Trsta. — Sigmund iz Gradca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
30. avg.	7. zjutraj	737.6 mm.	16.0°C	sl. zah.	obl.	0.20 mm.
	2. popol.	736.8 mm.	23.8°C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	736.8 mm.	17.2°C	brezv.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 19.0°, za 1.6° nad normalom.

Dunajska borza

dne 31. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Pap. renta	gld. 81.70	—	gld. 82.—
Srebrna renta	" 82.50	—	" 82.90
Zlata renta	" 111.40	—	" 111.80
5% marčna renta	" 97.60	—	" 98.—
Akcije narodne banke	" 874.—	—	" 873.—
Kreditne akcije	" 312.90	—	" 314.40
London	" 123.25	—	" 123.15
srebro	" —	—	" —
Napol.	" 9.75%	—	" 9.74
C. kr. cekini	" 5.85	—	" 5.85
Nemske marke	" 60.10	—	" 60.07%
1/4 državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	133	gld. 50 kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100 "	168	" 75
Ogerska zlata renta 4%	" 101	" 95	" "
Ogerska papirna renta 5%	" 91	" 45	" "
5% štajerske zemljisci. odvez. oblig.	" 105	" 50	" "
Dunava reg. srečke 5%	" 100 gld.	119	" 50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	" 125	" 25	" "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	" 100	" 20	" "
Kreditne srečke	" 183	" 50	" "
Rudolfove srečke	" 10 " 21	" —	" "
Akcije anglo-avstr. banke	" 120 "	" 109	" —
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	" 227	" 75	" "

Poslano.

(10-32)

Št. 14.589.

(574-1)

Razglas.

Ker so bili štirje tukajšnji konji dlje časa hudo smrkavi in je mogoče, da so tudi drugi konji od njih našli to nevarno bolezen, naroča se vsem lastnikom konj, da nemudoma objavijo mestnemu magistratu, če pri katerem konji opazio kako sumno znamenje. Ta bolezen, katera je včasih dolgo skrita, prikazuje se s tem, da se živali začne cediti iz nosnic, ali da jej zatek podčeljustne žleze, ali da se v nosnicah izpuščajo mali trdi mazulji. Sumno je tudi, če konj jame težko sopsti, zamolklo pokašljevati in hujšati.

Kdor gospodski ne oznani o pravem času, da mu je živila zbožela za sumno ali očitno našljivo boleznijo, tega je po postavi z dne 29. februarja 1880, št. 35 drž. zak., kaznovati z zaporedom do 2 mesecev ali globo do 300 gld.

Mestni magistrat Ljubljanski,
v 28. dan avgusta 1888.

Razglasilo.
Zakupni urad užitninskega davka
v Kamniku vsprejme takoj
dva dacarja.

Taisti, kateri želé v to službo stopiti, naj svoje prošne podpisane nemudoma pošljejo ali pa se osobno predstavijo, ker so službe takoj za nastopiti.

Kamnik, 29. avgusta 1888.

(572-2) Fischer s. r.

R. DITMAR jeva

c. kr. priv.
tovarna za svetilnice

DUNAJ.

R. DITMAR jeva

c. kr. priv.

Dunajska

bliskovna svetilnica 30"

(Patent 1888)

ima krogljasto, blesteče belo plame in prekosi vse druge „bliskovne svetilnice“, „belgijske svetilnice“ i. t. d. s svojo

neznansko svetlobno silo 105 sveč,

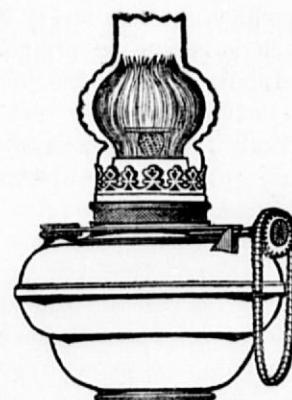
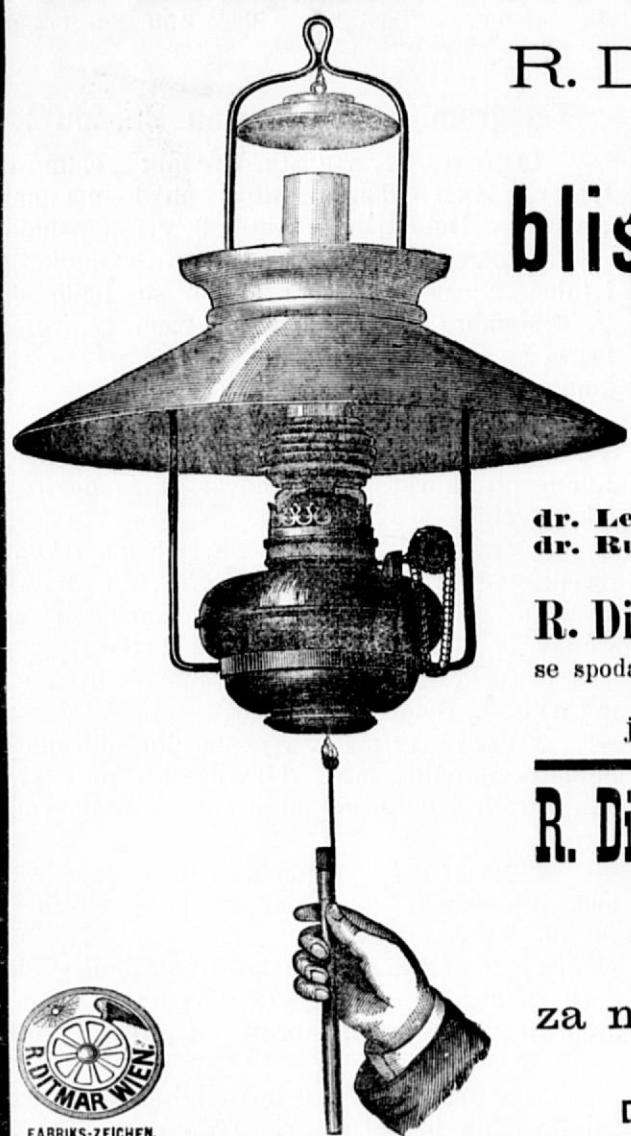
katero so določila fonometrična merjenja gospodov

dr. Leonh. Weber-ja, kralj. profesorja na kralj. vseučilišči v Vratislavu in dr. Rud. Benedikt-a, docenta na c. kr. tehniške velike šoli na Dunaju, in se torej ne opira na kako poljubno trditev.

R. Ditmar-jeva c. kr. priv. bliskovna svetilnica 30"

se spodaj prižge, lahko uravnava in ugasne, je kolikor le mogoče enojno narejena ter je tudi ravnanje z njo jako priprosto, drži petroleja za deset ur ter

je cenejša, nego druge svetilnice podobne konstrukcije domačega in inozemskega izdelka.

Bliskovni svetilec z ustavkom.

R. Ditmar-jevi c. kr. priv. meteorski svetilci s krogljastim plamenom

v velikosti: 15" 20" 25" 30" 35" 45"

s svetilno silo: 28, 45, 66, 76, 120, 157 sveč

dobé se primerno veliki

za namizne in viseče svetilnice, stenske svetilnice, laterne i. t. d. v vseh opravah in po vseh cenah.

(550-5)

Ditmar-jevi svetilnici ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilnicami.

R. DITMAR-jeve

bliskovne in meteorske svetilnice, namizne, viseče in stenske svetilnice

v največji izberi in po izvirnih cenah ima

FRAN KOLLMANN v LJUBLJANI.

(551-5)